

## POSTANOWIENIE

Dnia 4 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania E. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

o odstąpienie od zobowiązania do zwrotu nienależnie pobranej renty rodzinnej,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 4  
sierpnia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 18 grudnia 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem z 18 grudnia 2019 r., III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację E. G. (wnioskodawczynie) od wyroku Sądu Okręgowego w L. z 3 lipca 2019 r., V U (...), oddalającego odwołanie wnioskodawczynie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z 16 lutego 2018 r., którą organ rentowy stwierdził, że wnioskodawczynie pobrała nienależne świadczenie z tytułu renty rodzinnej za okres od 11 października 2016 r. do 28 lutego 2018 r. w łącznej kwocie 28.334,27 zł i zobowiązał ją do zwrotu tej kwoty.

W sprawie ustalono, że wnioskodawczynie oraz zmarły formalnie byli małżeństwem, ale nie pozostawali w stanie faktycznej wspólności małżeńskiej. Wprawdzie między małżonkami nie doszło do orzeczenia rozwodu, mimo że zmarły w 2005 r. złożył w tej sprawie pozew rozwodowy i od lutego 2005 r. nie mieszkał z żoną (wnioskodawczynią), lecz z konkubiną R. W., która urodziła ich córkę Z..

Wnioskodawczyni nie przedstawiła wiarygodnych dowodów, które pozwoliłyby uznać, że jej mąż w jakikolwiek sposób przyczyniał się do zaspokajania jej potrzeb po faktycznym rozstaniu się w 2005 r. Od tego roku jego centrum życiowe stanowił związek partnerski z R. W. i nigdy nie zamierzał reaktywować formalnie istniejącego związku małżeńskiego ani przyczyniać się do utrzymania wnioskodawczyni (żony), a jego udział w kosztach utrzymania dzieci z małżeństwa wymuszony został wyrokiem sądowym. Wnioskodawczyni nie wykazała żadnymi dowodami, że jej mąż do chwili zgonu dobrowolnie przekazywał pieniądze tytułem jej alimentacji, a długotrwałość trwania związku partnerskiego wykluczała uznanie istnienia więzi między małżonkami wymaganych do ustalenia prawa do renty rodzinnej, mimo to złożyła oświadczenie, że do chwili zgonu łączyła ją z mężem więź emocjonalna, fizyczna i materialna, które to oświadczenia wnioskodawczyni potwierdziła w odpowiedzi na wezwanie organu rentowego, dotyczące wyjaśnień co do okoliczności faktycznych sprawy, niezbędnych do ustalenia prawa do renty.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sądy obu instancji uznały twierdzenia wnioskodawczyni za nieuprawnione i rozstrzygnęły na jej niekorzyść, podtrzymując decyzję organu rentowego, zobowiązującą ją do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

Wnioskodawczyni zaskarżyła powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, sprowadzającego się do pytania: czy pomoc we współdziałaniu dla dobra rodziny – stanowiąca jedną z przesłanek przyznania renty rodzinnej (zgodnie z formularzem) musi oznaczać stałe bieżące alimentowanie, stały – codzienny kontakt – z rodziną, czy wystarczające jest dla spełnienia tego terminu okresowe, częste (ale niecodzienne) świadczenie pomocy, częste kontakty z rodziną, czy spełnienie takiego terminu możliwe jest w przypadku prowadzenia życia na tzw. dwa domy? Oraz czy wnioskodawczyni jako wdowa (nie orzeczono rozwodu, separacji) miała prawo mieć świadomość, wypełniając formularz ZUS (wniosek o rentę rodzinną) – że jej zmarły mąż dokonywał tych czynności to jest pomagał jej w prowadzeniu rodziny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające. Jeżeli skarżący jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien zagadnienie to przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a także wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, Legalis nr 1508600; z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, Legalis nr 1482401; z dnia 24 maja 2016 r., I CSK 666/15). Innymi słowy istotne zagadnienie prawne powinno kotwiczyć się w regulacji prawnej, która powinna zostać przeanalizowana i opracowana, tak aby to wpierw sam skarżący mógł stwierdzić, że istotne zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy.

Sformułowane przez wnioskodawczynię we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienie nie spełnia powyższych wymagań, gdyż nie zostało oparte na jakimkolwiek przepisie prawa. Co więcej w ustaleniach Sądów obu instancji nie ma twierdzenia, że wnioskodawczynię po 2005 r., czyli po faktycznym rozstaniu z małżonkiem, łączyła jakakolwiek więź. Ustaleniami tymi Sąd Najwyższy pozostaje związany, szczególnie, że w skardze kasacyjnej wnioskodawczyni nie podniosła zarzutu naruszenia przepisów postępowania. Brak jest zatem podstaw do merytorycznego rozpoznania sprawy.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

